

Situația economică și sanitară a orașului Tulcea
în documente de arhivă

dr. Ligia Dima

Materialul documentar prezentat în continuare a fost cercetat în arhiva orașului Tulcea. Acesta constă în situații întocmite de către prefectul județului Tulcea și medicul șef al orașului Tulcea.

Documentul 1 - Raport privind situația economică a județului Tulcea pe anul 1930 întocmit de prefectul județului D. Popescu Comișani.

1. SITUAȚIA DEBITELOR COMUNELOR ȘI SATELOR DIN JUDEȚUL TULCEA PE ANUL 1930

Nr. crt.	Numele percepției	Rămășițe din exercițiul închis	Debitul/1930	Total general
1	Sulina	449.641 lei	2.674.439 lei	3.124.080 lei
2	Beștepe		763.514 lei	763.514 lei
3	Caraorman	52.621 lei	453.686 lei	506.307 lei
4	Casimcea		2.039.601 lei	2.039.601 lei
5	Cerna	2.788 lei	1.460.395 lei	1.463.183 lei
6	Chilia-Veche		610.406 lei	610.406 lei
7	Dăeni	51.344 lei	1.361.721 lei	1.413.065 lei
8	Frecăței		1.117.180 lei	1.117.180 lei
9	Greci	224.450 lei	1.063.328 lei	1.287.778 lei
10	Jurilofca	147.876 lei	1.316.868 lei	1.464.742 lei
11	Luncavița	110.285 lei	1.113.052 lei	1.223.337 lei
12	Niculițel		750.932 lei	750.982 lei
13	Pr. Mihai	21.576 lei	1.208.215 lei	1.229.791 lei
14	Sarichioi	147.149 lei	1.033.554 lei	1.180.703 lei
15	Sarinasuf	118.327 lei	1.284.383 lei	1.402.710 lei
16	Topolog	18.985 lei	1.487.314 lei	1.506.302 lei

Debitele comunelor și satelor pot spune că, cu mari eforturi au putut încasa 50% din totalul prevederilor bugetare. Restul a rămas a se încasa în cursul anului 1931.

2. STAREA ECONOMICĂ

Situația din punct de vedere economic se compune din marile ramuri economice: agricultura, pescuitul, comerțul, industria, creșterea vitelor, gospodăria individuală și comunală, precum și gospodăria județeană.

Suprafața întregă a județului Tulcea este de 839.860 hectare care se repartizează astfel:

1. Teren cultivabil242.913 Ha
2. Teren de pășune40.724 Ha
3. Teren improductiv, inundabil, cariere, drumuri.....458.490 Ha
4. Vii..... 4.051 Ha
5. Diferiți pomi fructiferi..... 406 Ha
6. Păduri..... 93.276 Ha

Total: 839.860 Ha

În campania agricolă 1929/1930, suprafața de 242.913 Ha teren arabil a fost cultivat cu următoarele:

Felul culturii	Suprafața însămânțată	Producția mijlocie Ha/kg
Grâu de toamnă	5.037 ha	600 kg
Grâu de primăvară	13.821 ha	500 kg
Secară	3.014 ha	600 kg
Orz de primăvară	114.420 ha	1.050 kg
Orz de toamnă	30 ha	1.050 kg
Ovăz	16.238 ha	880 kg
Porumb	63.094 ha	650 kg
Fasole	967 ha	1.100 kg
Rapiță de toamnă	417 ha	900 kg
Rapiță de primăvară	7.782 ha	800 kg
Cartofi	1.307 ha	12.500 kg
Mazăre	58 ha	1.100 kg
În	240 ha	750 kg
Cânepă	8 ha	1.100 kg
Mei	1.366 ha	1.200 kg
Dughie	7.557 ha	1.050 kg
Linte	122 ha	
Grădini de zarzavat	729 ha	
Bostane	1.586 ha	
Diferite plante de nutreț	441 ha	
Ogoare și pârlouge	1.679 ha	

Din datele arătate mai sus, privitor la producția mijlocie la hectare a diferitelor culturi, reiese că recolta din campania agricolă 1929/1930, a fost în general slabă și îndeosebi la cereale, datorându-se secetei care a bătuit în județ în perioada de vegetație cea mai principală 15 Mai – 15 Iunie. Semănăturile de toamnă efectuate în cursul toamnei anului octombrie sunt:

4.484 hectare grâu, 1.017 hectare secară, 52 hectare rapiță, 16 hectare orz. În raport cu însămânțările de toamnă din anii precedenți, suprafața însămânțărilor de toamnă din anul curent este simțitor redusă și această scădere se datorește de o parte condițiilor nefavorabile de însămânțări a secetei cumplite, iar de altă parte la deprecierea cerealelor.

Starea economică a agricultorilor din județ este destul de precară. Părerea noastră asupra posibilității de ameliorarea stării economice a agricultorilor, iar prin aceasta și a stării generale economice a întregului județ, acordându-se credite ieftine agricultorilor pentru a putea scăpa de bănci și cămătari; finanțarea recoltelor, raționalizarea agriculturii prin propagarea științelor agricole și vânzarea prin cooperative a produselor agricole evitându-se bine înțeles specula. Luându-se aceste măsuri este evident că agricultorii ar privi cu cel mai mare optimism ziua de mâine, cultivându-și pământul cu mai mare tragere de inimă, nelăsându-l pârloagă, ceea ce este de așteptat în situația lor actuală.

EXPLOATAREA PESCĂRIILOR STATULUI PE ANUL 1930

Regiunea IV-a de Pescărie Tulcea, administrează apele bălților, Dănărei și M-rei Negre, cuprinse între Isaccea, Chilia-Veche, Șfiștofca și Caraorman, împreună cu terenurile înconjurătoare ce formează zona inundabilă a Dunărei și bălților, terenuri din care la viiturile mici de apă sau după retragerea lor o mică parte se cultivă cu cereale iar restul servește ca producător de stuf și eventual pășune.

Exploatarea pescuitului se face în regie în dijmă cu pescarii vânători prin învoiri individuale anual, iar rezultatul pescuitului se vinde prin birourile Statului de vânzare, iar suma rezultată din vânzare se împarte între stat și pescarul vânător în proporție cu dijma care este: pentru Dunăre 25 % la sturioni, 30% la icre negre și 40% pentru restul speciilor, la bălți 40% pentru toate speciile, Canal R. Carol 50% pentru toate speciile, iar la Mare pentru calcan și sturioni 15%, icre negre 20%, iar restul speciilor 40%. Exploatarea terenurilor de cultură și a fânețelor se face prin arendări anuale cu preț de suprafață iar pășunatul, prin învoiri anuale cu preț pe cap de vită, după tariful fixat de către Administrația Generală a P.A.R.I.D.-ului.

De la 1 Ianuarie până la 5 Decembrie 1930, în toate apele acestei regiuni, inclusiv Marea teritorială din zona noastră, la vânat 5.843.707 kg, pește de diferite specii, care s-a vândut la stare proaspătă, sărată și afumată. Pentru nevoile conservării, preparării, depozitării și transportului în cuprinsul acestei regiuni, avem în funcțiune 70 cherhanale, circa 80 ghețării, 15 afumătorii, 7 motoare și un vapor cu zbatouri, cu mahonele respective, toate proprietatea pescarilor cherhanagii, iar Statul are 4 cherhanale și 6 ghețării ale sale, pe care le arendează de preferință cherhanagiilor ce nu au capitaluri suficiente de investiții, în scopul ca nevoile exploatării să fie cât mai mult satisfăcute la timp. Producția peștelui, a fost redusă, din cauză că anul acesta apele la Dunăre nu au venit mari ca să inunde malurile și deci apa bălților nu a fost suficient primenită, iar suprafața lor redusă nu a prezentat condițiuni favorabile vieții peștilor, nici puțință de hrană la zonele înmierbate din jurul bălților, ca astfel să se poată produce dezvoltarea în mod normal. Peștele vânat în apele acestei regiuni, se vinde prin licitație publică la birourile de vânzare Galați, Brăila și Constanța și la punctele: Vâlcov, Ismail, Isaccea, Tulcea, Sulina și Jurilovca.

Din peștele vânat până la 1 Decembrie 1930, s-a vândut prin licitație publică cantitatea de 5.176.830 kg pentru care s-a încasat suma de 232.353.498 lei, din care 46.687.979 lei

reprezintă dijma cuvenită Statului, iar suma de 185.665.519 lei reprezintă partea pescarilor ce s-a plătit pescarilor vânători.

Din toate operațiunile făcute până la 15 Decembrie 1930, această regiune a avut următoarele încasări fie direct fie prin stabilire de debite:

Din dijma peștelui	52.643.111 lei
Din stuf, papură și terenuri.....	6.989.631 lei
Diverse venituri.....	1.477.417 lei
Total.....	61.110.159 lei

Cheltuielile de exploatare pe anul 1930, ating cifra de circa 6.000.000 lei.

Pentru îmbunătățirea situației bălților și pentru sporirea producției în măsura faptelor reclamate de la intervenția omului, s-au curățiat anul acesta cu plată gârlele principale de legătură pe Dunăre și cele mai amenințate dintre cele ce fac legătura între bălți, care sunt foarte amenințate de a fi astupate de plantele aquatice ce cresc în ele din belșug. Tot în vederea sporirii producției și ameliorarea situației bălților amenințate să devină improductive pentru pescărie, Direcția Hidrologică din Administrația Generală P.A.R.I.D., lucrează cu dragele la un canal ce va face lăgătura între Dunărea Sf. Gheorghe și Marea Neagră, care va avea rolul principal de a alimenta cu apă și pește toate bălțile cuprinse între brațele Dunării, Sulina și Sf. Gheorghe. Se mai rectifică în prezent Canalul Regele Carol și s-a făcut o gură nouă din gârla Cerneț, în lacul Dranov, întrucât cea veche se împotmolise și se desfunda cu casmaua gârla Pardina în scopul alimentării cu apă și pește a bălților Ostrovului cuprins între Dunărea Chilia și Sahana Iacob, gârla care face parte dintr-un program de lucrări mai complex pentru viitor. Cea mai mare parte din terenurile inundabile fiind predate organelor Agricole, din localitate conform ordinelor superioare, pentru viitor venitul regiunii va fi cu mult mai redus, iar exploatarea se va face cu mult mai greu și cu mai puține șanse de a evita furtunile de pește, din cauza intercalărilor de proprietăți particulare, în dezordine în proprietățile Statului administrate de noi, în regiunea unundabilă din Delta Dunării.

INDUSTRIA ȘI COMERȚUL

Industria a suferit în general mari pierderi din urma războiului pentru motivul că mașinile, parte au fost distruse, parte au fost luate de inamic, astfel că, industriașii au întâmpinat mari dificultăți pentru refacerea fabricilor, însă s-au refăcut punându-se în stare de funcțiune cu cheltuieli enorme, mașinile scumpindu-se după război, totuși nu ezitam a spune că în acest județ e prea puțină activitate industrială, iar cauzele care împiedică dezvoltarea ei, sunt: în primul rând puținele căi de comunicație și mai cu seamă lipsa unei linii ferate, apoi scumpețea de transport, la care se adaugă și tariful de preț al muncitorilor din porturi. Județul Tulcea dispune de bogății pe care le formează carierele, minele, pădurile, bălțile etc. Toate devin însă aproape fără valoare apreciabilă din cauza exploatării care nu se cu face foarte mare greutate din lipsa căilor de comunicație. Statul a contribuit cu diverse materiale fabricate și combustibil așa că industria distrusă a putut fi refăcută în parte, iar restul refăcându-se de proprietar. În județul nostru sunt următoarele fabrici:

1. Societatea Talpa pentru industria pielăriei și tăbăcăriei
2. Moara Stoef
3. Moara Traean
4. Societatea Moara și Uleinița M. Delly
5. Moara P. Stoianof

6. Moara și Uleinița Avram Sezanov
7. Moara și Uleinița V. Sezanov
8. Moara și Uleinița Terente Lisov&A. Maslaev
9. Fabrica de Cherestea și moara Al. Avramide
10. Atelier de frânghie Eftim Vladimirov
11. Două fabrici de ape gazoase Unirea și Norța
12. Atelierul de tâmplărie Sand
13. Atelierul de sculptură piatra Felice Rutta și Șantierul naval Carauana, Sulina, în plus diferite mori cu motor, de apă și vânt situate în diferite comune și sate din cuprinsul județului.

Comerțul din acest județ a rămas un comerț strict local îndeplinind numai nevoile județului. Se înțelege că, comerțul este pus în cea mai strânsă legătură cu starea agricolă a județului, care în anul 1930 nu a dat rezultate favorabile din cauza secetei ce a bântuit în timpul vegetației. Punctele de desfacere pentru cereale sunt: Tulcea, babadag, Măcin, Isaccea, Ostrov și Pecineaga.

Instituțiile de credit sunt: Banca Națională, Banca Agricolă, Banca Românească, Banca de Scont, Banca Dunărea, Banca Tulcea.

În afară de aceste case de credite, sunt în cuprinsul județului diverse cooperative, societăți de exploatare de păduri, cariere care sunt peste 200 mine etc., plus mai sunt bogății de marmură roșiatică, împrejurul orașului Tulcea și Isaccea, neagră în apropiere de Mănăstirea Saun, galbene în satul Agighiol dar care nu sunt încă exploatate.

CREȘTEREA VITELOR

În județul Tulcea sunt următoarele animale:

Cabaline	40.510
Bovine.....	48.433
Ovine.....	150.478
Porcine.....	17.400

În cuprinsul județului sunt 38.675 gospodării după statistica întocmită în prezent cu ocazia recesământului general al populației. Față de numărul animalelor existente se vede că județul Tulcea nu e tocmai la înălțime, necesită- să se ia măsuri pentru îmbunătățirea rasei vitelor și pentru punerea în valoare a produselor animale. Vitele se vor regenera dacă se vor înlocui batalii reproducători, cu reproducători de rasă și dacă ele vor primi o bună îngrijire în viitor. Pentru aceasta, am început o vie și stăruitoare propagandă printre fruntașii satelor. Am făcut apel cu ocazia conferințelor și deselor inspecții spre a-și procura vieri, berbeci și păsări de rasă. Taurii și armăsarii vor fi cumpărați de Camera de Agricultură întreținuți pe contul acestei instituții, în grajduri anume construite și vor fi trimiși în sate numai în epoca montării vitelor. Pentru punerea în valoare a produselor animale, ar fi necesară în fiecare sat, câte o cooperativ de producțiune, care să transforme în unt și brânzeturi, laptele vitelor; în grăsimi și carne conservată, carnea porcilor și care să organizeze vânzarea acestor produse. Sătenii nu sunt pregătiți pentru această industrializare. Necesari este ca județul să trimită la lăptăriile sistematice din țară ori străinătate, tineri care să învețe acolo fabricarea brânzeturilor și a șuncii, iar aceștia să deschidă la Tulcea la întoarcere o școală de pregătire a meșterilor, care vor conduce cooperativele ce vor lua ființă în sate pentru industrializarea produselor anuale.

Pășunile în județul Tulcea ocupă o întindere de 40.724 hectare cuprinzând fânețele și islazurile comunale. Întinderea pășunelor ar fi aproape suficientă pentru hrana vitelor din județ, dacă aceste pășuni s-ar exploata rațional, dar exploatarea se face rudimentar și de aceea autorităților sunt asaltate de cereri pentru islaz. Peste 75% din islazurile ce s-au format pe terenurile despăturite, inclusiv bălțile îndiguite, sunt pline de mărăcini și buruieni. Dacă s-ar fi aplicat legea pentru organizarea, administrarea și folosirea pășunelor, acestea ar fi avut un randament de 4-5 ori mai mare de cât cel pe care îl au astăzi.

În cursul anului 1930 au bătut în județ următoarele epizotii: morva (răpciuga) la cabaline, antraxul la bovine, febra aftoasă la bovine, febra tifoidă la cabaline, ruget la cabaline, variola la ovine, turbarea la canine și la un cal.

Măsurile de combatere au fost luate la timp prin cei 3 agenți veterinari de care dispune Serviciul Veterinar al Județului, astfel că flagelul a putut fi înlăturat mai înainte de a lua proporții care ar fi putut cauza locuitorilor pagube enorme.

GOSPODĂRIA INDIVIDUALĂ ȘI CUMUNALĂ

Gospodăriile individuale și comunale din orașe sunt organizate mulțumitor, însă în ceea ce privește satele sunt într-o stare deplorabilă în special în partea bălților. Casele sătenilor noștri sunt neigienice și neadecvate, în marea lor majoritate. Dependințele sunt de asemenea lipsite de estetică și igienă, atât ca, construcție cât și în aranjamentul lor. Necesari este să se facă o lege a comasării gospodăriilor țărănești, înființându-se o școală la centru pentru ca meseriașii să poată să se perfecționeze spre a construi case după un tip stabilit, legiferându-se normele ce trebuie avute în vedere de către săteni la construirea în viitor a gospodăriilor.

Legea administrației locale obligă să angajeze ingineri care să întocmească planuri de sistematizare, dar această obligație nu se va putea îndeplini, fiind că satele n-au fost fonduri cu ce plăti. Este absolut necesar ca Ministerul de Interne de acord cu cel al Lucrărilor Publice să deschidă o școală de pregătire a personalului necesar întocmirii planurilor de sistematizare.

GOSPODĂRIA JUDEȚEANĂ

Se găsește într-o stare mai bună decât cea individuală și comunală.

Județul Tulcea are o rețea de 783 km și 235 m drumuri județene, comunale și vecinale care se împart astfel:

Drumuri împetruite464 km și 864 m

Terasamente45 km și 337 m

Drumuri naturale218 km și 959 m

ȘOSELE COMUNALE

Drumuri împetruite32 km și 0,30 m

Terasamente9 km și 110 m

Drumuri naturale.....11 km și 983 m

Poduri existente pe șoselele vecinale sunt: 183 de lemn, 145 mixte, la care fundațiile sunt de piatră ori tablierile de lemn. Definitive sunt 62 însă în stare foarte bună.

Totalul podurilor de lemn, mixte de beton și cu tuburi de beton sunt 404.

Personalul de conducere al Serviciului Tehnic al județului se compune din: 3 conductori principali; 1 agent tehnic; 1 desenator. Personalul pentru supravegherea lucrărilor se compune din 8 picheri, 16 șefi cantonieri și 31 cantonieri.

Pe șoselele comunale sunt 25 poduri de lemn, 5 poduri mixte, 9 poduri definitive și 7 poduri cu tuburi. Total 46 poduri.

Rețeaua telefonică este de 720 km, circa 100 aparate și 19 centrale telefonice care fac legătura cu pretoratele, comunele de centru și satele respective, însă mai necesită a se înființa 6 posturi telefonice la satele care în prezent nu posedă legături cu Prefectura Județului.

Personalul serviciului telefonic se compune din: 1 șef constructor, 1 ajutor constructor, 9 impegați, 5 cantonieri.

Întreținerea liniilor și posturilor telefonice actuale, se face de județ cu personalul specificat mai sus. Față de întinderea liniilor și depărtarea dintre comune și sate, avându-se în vedere și poziția accidentată a terenului, cum și furtunile ce bântuie în județul nostru, serviciul telefonic cu greu se poate întreține numai cu actualul personal.

3. STAREA CULTURALĂ

În întreg județul sunt 143 școli, din care 13 n-au localuri proprii. Mai sunt 53 grădini de copii, din care 32 sunt fără localuri proprii. De asemenea sunt 55 biblioteci în ființă, în afară de cele 15 centre culturale, care n-au funcționat în anul 1930, din ordinul Casei Școalelor, avându-se în vedere spiritul de economie al timpului. Se specifică mai jos numărul elevilor, localurilor și bibliotecilor. Total școli primare urbane, 40006 elevi înscriși, 3103 regulați, 17 localuri bune, 6 mijlocii și 16 biblioteci. Total grădini de copii rurale, 2776 elevi înscriși, 2294 regulați, 7 localuri bune, 2 mijlocii și 1 local rău.

În anul 1930 s-au clădit în satul Neatârnarea un local de școală cu o sală de clasă în valoare de 100.000 lei, fără a se socoti munca prestată de locuitori. S-a mai clădit în satul Regele Ferdinand un local în valoare aproximativ de 1.000.000 lei, care nu s-a putut termina în toamnă. Reparații radicale s-au putut face numai la școala din Niculițel, în valoare de 300.000 lei. În întregul județ sunt 386 învățători, 69 conducătoare, 28 învățători statornici și 67 maistre. Biblioteci populare s-au înființat 7 în cursul anului 1930, cu ajutorul Casei Școalelor și prin sârguința subsemnatului am construit 4 dulapuri, 6 scene și o școală în satul Sfiștofca. Față de numărul elevilor avem învățători suficienți. Elevii care au frecventat cursurile sunt în număr de 19.002 lipsind 5918 elevi, adică un procent de 21% din totalul de 24.920.

Dacă în anul 1930, procentul analfabeților este de 21%, în anii anterioari, când erau mai puțini învățători, procentul elevilor analfabeți la școli a fost, desigur, mai mare. Avem prin urmare și în generația de după război, cel puțin 20-25% analfabeți. Procentul este mult mai mic decât al celor dinaintea războiului, dar este înspăimântător de mare față de situația din alte țări, unde s-a stârpit analfabetismul. La noi nu se cutremură nimeni și nu se dă nici o sancțiune dascălului care aplică obligativitatea, perceptorului care nu încasează amenda, ori primarului care nu dă școlii cota de 14%. Dacă ținem seama de faptul că o bună parte din absolvenții celor 4 clase primare, uită să socotească și abia mai pot scrie și citi, când ajung majori, dacă avem în vedere că acești absolvenți nu-și îmbunătățesc cu nimic felul de trai, fiindcă nu ies din școală cu nici o deprindere practică, atunci ajungem la concluzia că procentul analfabetismului, este mult mai urcat de 50%. Numai când vor fi aduși toți copiii la școală și când școala va fi organizată în așa fel încât absolvenți să iasă cu trainice deprinderi profesionale, gospodărești, estetice, igienice, morale și cetățenești, numai atunci putem afirma că s-a stârpit analfabetismul.

4. STAREA SANITARĂ

Starea sanitară a locuitorilor se resimte mulțumitor. Pentru baza sănătății publice, s-au făcut în județul Tulcea, mai multe eforturi ca în alte județe, spre a se putea menține Spitalele:

Babadag, Ortachioi, Isaccea și Infirmeria Măcin, în privința întreținerii și plata personalului deservit care se compune din câte 1 ofician superior, 3 infirmieri, 1 moașă, câte 3-4 oameni de serviciu de la fiecare spital.

Personalul serviciului sanitar al județului se compune din 30 agenți sanitari și 34 moașe.

Întreținerea, plata personalului spitalelor și plata personalului sanitar din județ se suportă de Administrația Județeană. Se simte absolută nevoie a se înființa câte o farmacie populară, cel puțin la acele sate care au venituri peste 100.000 lei, pentru ca locuitorii să poată găsi mai la îndemână doctorii pentru locuire și pentru diferite cazuri urgente, avându-se în vedere că mijloacele de locomoție în județul nostru sunt cu totul reduse. Epidemiile ce au bântuit în cursul anului 1930, au fost localizate, grație măsurilor luate din timp de către organele sanitare.

5. STAREA ADMINISTRATIVĂ

Județul Tulcea este divizat în 4 plăși, administrate de 4 Primi-Pretori și secundați de 4 funcționari / secretari / și anume:

1. Plasa Gurile-Dunării cu reședința la Mahmudia
2. Plasa Babadag cu reședința în orașul Babadag
3. Plasa Măcin cu reședința în orașul Măcin
4. Plasa Topolog cu reședința în comuna Topolog

Modul cum s-a aplicat legea pentru organizarea administrației locale, a pus în discuție chestiuni de ordin practic și de interpretare. Spiritul larg de autonomie prevăzut de lege a făcut ca să fie primită în întregul județ cu multă încredere de toate autoritățile.

După Recensământul general al populației întocmit la data de 29 Decembrie 1930, rezultă că, în întregul județ sunt 183.303 suflete.

Examinând principiile de la care legiuitorul a plecat pentru a crea în fiecare sat cât de mic primar cu primărie și consiliu sătesc, vedem că, legea nu dă rezultate bune, întrucât câteodată cu crearea lor li s-au pus și sarcini și după un an de punerea în executarea bugetelor s-au produs deficite și aceasta din cauză că satele au fost obligate să verse comunelor de centre o cotă de 45% din cotele adiționale și în vedere că satelor nu li s-a mai putut crea alte venituri nu au putut face față nevoilor. Credem necesar a se recurge la vechile comune compuse din 2-3 sate, pentru că vor avea puțința unui venit satisfăcător, cum și puterea economică și fiscală suficientă, pentru a se susține fără subvenție din partea statului.

Prin crearea comunelor cum am specificat mai sus, fiecare comună va avea posibilitatea ca să-și aibă notarul ei, fiind un funcționar mai pregătit, iar nu ca astăzi când fiecare sățișor trebuie să aibă primar, secretar, plus că trebuie să suporte și alte cheltuieli impuse de faptul că se gospodăresc singure.

Lipsa de elemente pregătite în funcțiunea de secretari de sate, face ca lucrurile de birou, cum și alte lucrări de mare importanță cum sunt actele de stare civilă, să fie executate în condițiuni detestabile și cu mari întârzieri.

Prin articolul 70 din menționata lege s-a prevăzut dispozițiunea ca secretarul sătesc să fie numit de consiliul sătesc, aceasta nu a dat rezultate bune, întrucât a contribuit ca în aceste funcțiuni să fie numite persoane fără nici o pregătire, ba s-au văzut cazuri când au fost numiți secretari sătești, foști guarzi, străjieri comunali care habar nu au ce înseamnă registre și cancelarie.

Recrutarea acestor secretari nu este supusă nici unei restricțiuni ca examen etc. astfel că cu aceste elemente nu se poate conduce arhivele satelor și satisfacerea cerințelor populației.

Propun ca pentru viitor, numirea acestor funcționari sătești să fie făcută de către reprezentantul puterii centrale dintre elemente capabile și cu o pregătire relativ bună.

Un an de experiență de la punerea în aplicarea legii pentru organizarea administrației locale, a dovedit că satele prea mici nu sunt viabile. Intenția legiuitorului de a se chema la viață toate centrele naturale de populație nu se poate realiza, dacă acele centre nu sunt formate dintr-un număr suficient de contribuabili care să asigure un minimum de venituri pentru funcționarea celui mai simplu aparat administrativ. Necesită ca la modificarea ce se va aduce legii să se aibă în vedere și un criteriu financiar, nelăsându-se independența decât acelor unități care posedă minimum venituri. S-a constatat că o formație administrativă cu un buget inferior de 150.000 lei nu permite să întrețină minimum de administrație indispensabilă¹.

Documentul 2 - Monografia sanitară a comunei urbane Tulcea întocmită de dr. Vasile V. Stănescu, medic șef al orașului Tulcea întocmită la data de 25 august 1938.

Capitolul I – Geografia localității

1. Așezarea geografică (altitudinea, latitudinea și longitudinea; hotarele politice și subdiviziuni; suprafața; distanțe; căi ferate, căi pe apă, drumuri etc.)	Orașul Tulcea așezat pe malul drept al Dunării la Mila 29, pe cotul ce-l face Dunărea, înainte de bifurcarea în brațele Sf. Gheorghe și Sulina, mai are suburbiile Regele Carol și Principesa Ileana, primul așezat pe partea Stângă a Dunării în fața Tulcii, al doilea la 7 km spre Nord la bifurcația brațului Chilia. Tulcea se mărginește la Nord: Dunărea, Sud: Câmpie, Est: ghiolul Zagăn, Vest: ghiolul Ciuperca, satul și ghiolul Cășla.
2. Topografia (descrierea dealurilor, văilor câmpiei; dacă e posibil: secțiuni, profiluri, elevațiuni etc).	Dealurile au o înălțime ce variază între 50-80 metri; sunt pleșuve; au un strat argilos cu o profunzime de la 1 la 30 metri, apoi piatră. Sunt 4 cariere de piatră, două în oraș și 2 la marginea orașului.
3. Geologia (stratul superficial, stratul de fundație, fenomene particulare).	Stratul superficial este nisip argilor, iar stratul profund granit.
4. Hidrografia (râuri, lacuri, bălți, cursul râurilor și variațiunea acestora, napa de apă subterană etc.)	Dunărea; lacul Ciuperca; lacul Zagăn. Debitul de apă al acestora lacuri e în legătură cu creșterea și scăderea apelor Dunării. Stratul aquifer variază între 10-40 metri în raport cu înălțimea terenului unde se face sondajul.
5. Vegetația (păduri, plante, plante aquatice)	Aproape toate locuințele au pomi fructiferi cași și vișini, ghiolul Zagăn este împrejmuț de salcii și stuf, la sud este o plantație de circa 5 Ha salcâmi.
6. Suprafața terenurilor ce se cultivă cu porumb, grâu, vii, livezi, zarzavat etc.	La Est = 86 ha grădini de zarzavat Sud-Vest = 50 ha vii și livezi de cași. În suburbii 20 ha grădini de zarzavat.
7. Fauna (animale sălbatice, reptile și insecte dăunătoare omului sau	Animale sălbatice: vulpi, iepuri, bursuci, vidre, lupi, pisici sălbatice; insecte: țânțari, muște, tăuni; repătile: diferite specii de șerpi de apă și de uscat, pe dealurile pietroase se găsesc vipere.

¹ Serviciul Județean Tulcea al Arhivelor Naționale, *Fond Prefectura județului Tulcea, Serviciul administrativ*, dosar nr. 571/1931, f. 1-14.

animalelor domestice, se va indica numele lor). (Animale domestice: se indică numărul lor pe specii).	Domestice: 721 bovine; 10 cabaline; 2700 ovine, 200 porcine, circa 3000 păsări; 15 apicultori.
8. Numărul și natura industriilor	1 fabrică pielărie; 2 tăbăcării, 2 fabrici de cherestea, 2 fabrici apă gazoasă, 1 fabrică ulei vegetal, 7 mori, 100 mici industriași: cismari, croitori, tâmplari, cărămidari etc.
9. Întrebuințarea forței motrice a apei (diguri, uzine, turbine, canale, irigațiuni etc.)	Nu este utilizată forța motrică a apei. S-au făcut doar irigațiuni pentru udatul grădinilor de zarzavat.
10. Lucrări de utilitate publică (străzi, parcuri, iluminatul străzilor, gaz aerian, electricitate).	Orașul este iluminat cu lumina electrică. Uzina a fost construită în anul 1927. Are un parc de flori și o plantație în centru, altul la Monument și o seră de flori. Sunt canalizate numai patru porțiuni de străzi.

Capitolul II – Climatul

1. Temperatura (curba tipică lunară, maximum, minimum, etc.)	Temperatura cu mari variațiuni – maxima + 40 Celsius, minima – 20 Celsius. Media anuală + 10 grade. Media de vară + 20, media de iarnă – 2.
2. Umiditatea (curba lunară, medie, maximă, minimă) depinzând de posibilitățile de informațiune.	În general timpul foarte secetos, ploi puține. Nu se pot da date precise, neavând de unde ne informa.
3. Precipitațiuni atmosferice; ploi, distribuțiunea sezonieră, maximul de precipitațiuni.	Aprilie 26.1. Iulie 7.9
4. Zăpada, gheața, ceața – (considerațiuni generale).	Cu oarecare excepții zăpada cade puțin. Din cauza vântului de nord, totdeauna este neregulat depusă. Aproape în fiecare an Dunărea îngheață la începutul lui Ianuarie până la finele lui Februarie sau Martie. Toamna și primăvara ceață.
5. Vânturi (viteza vânturilor, condițiuni sezoniere).	Se observă mai ales vântul de la Vest – Nord – Vest iarna și cu o viteză de 3-10 m pe secundă. Vara vântul de la Sud și Sud – Est.
6. Lumina solară (numărul orelor de soare pe zi și pe anotimpuri).	Vara tot timpul senin și soare; Iarna cu multe zile senine și adesea soare dimineața și spre ora amiezii.

Capitolul III – Populațiunea

1. Populația (detalii asupra recesământului din anii anteriori, metoda de a estima).	În anul 1930 s-a făcut dar nu sunt ținute la curent registrele biroului de populație. Totuși după acel recesământ, scăzând morții și adăugând născuții, avem aproximativ 21.214 până în prezent.
2. Clasificuțiunea populațiunii (pe sex, stare civilă și grupe de vârstă). (Vezi tabela II).	După datele biroului de populație : bărbați 11279; femei 11770; căsătoriți 9128; văduve 438; divorțați 441; restul necăsătoriți.
3. Densitatea populației (în subdiviziuni)	Densitatea populației ar fi de 4-5 membrii pe familie și de 5 persoane pe casă.
4. Rase și naționalități (vezi tabela II)	Majoritatea populației este de origine etnică română, la care se adaugă în ordine numerică: bulgari, turci, greci, evrei și alte

	naționalități.
5. Religia (vezi tabela II)	Religia dominantă este creștin ortodoxă.
6. Educație (analfabetism, frecvența școlară, publicațiuni locale etc.)	Analfabeți între 20-25 la sută. Frecvența școlară atinge cifra de 80 la sută. Publicațiuni locale nu sunt. Se află biblioteca Panait Cerna.
7. Organizarea administrativă locală.	Comuna este condusă de primar, suburbiile de delegații primarului, totul sub controlul prefectului.
8. Ocupațiunile locuitorilor.	Majoritatea plugari și muncitori calificați. Pescari, funcționari, funcționari comerciali, comercianți, industriași și lucrători în fabrici.
9. Starea economică (proprietari de pământ și case; ore de lucru: pauperism; costul unei zile de lucru etc.)	Din cauza secetelor repetate starea economică suferă. Proprietari de case 2000 cu 8500 hectare pământ. Costul zilei de lucru este de 40-60 lei pentru bărbat și 30-50 pentru femei. În fabrici de la 30-100 lei pe zi.
10. Femeile și copiii la lucru în industrie sau în munci agricole. Munca femeii gravide.	Femeile și copii lucrează la muncile agricole. Cele gravide nu au nici o întrerupere a mamei nici înainte și nici după naștere. Orele de lucru în ateliere și fabrici sunt 8 pe zi. Orele de lucru la muncile agricole sunt de la răsăritul la apusul soarelui.

Capitolul IV – Geniu sanitar

1. Alimentarea cu apă (proprietate publică sau privată, sursa de alimentare, lac, râu, izvor, fântână, descrierea tipurilor, capacitatea, calitatea apei de băut, recomandări **). Propuneri:	Alimentarea cu apă se face de la Uzina Comunală. Sursa de alimentare este Dunărea. Uzina a fost construită în 1911. Are un debit zilnic de 3000 mc. Și se consumă între 2300 – 2500 m.c. Are nevoie de decontare (în prezent trece apa direct în filtre) filtrele trebuie complet renovate.
2. Drenaje și canalizări.	Există mici porțiuni canalizate pe următoarele străzi: str. Babadag, str. Regina Elisabeta, str. Sfântul Nicolae, str. Gloriei și str. 14 Noiembrie.
3. Înlăturarea excrețiilor umane (canalizări sau alte metode).	Pe străzile canalizate, canalele conduc la Dunăre, acolo unde sunt haznalele se golesc și se aruncă în Dunăre; la periferie când groapa se umple se astupă și se face alta.
4. Colectarea, depozitarea și întrebuințarea bălegarului.	Se depozitează în fundul curților și se transportă apoi la câmp, unii îl utilizează la facerea unei specii de brichete de ars. (tezechi)
5. Colectarea, depozitarea și întrebuințarea gunoaielor .	La centru se adună în cutii închise de către Srviciul Salubrității și se depozitează în afară de oraș. La periferie fac gropi care le astupă când se umple sau le dau foc.
6. Cimitirele umane (împrejmuiri, plantații, vecinătatea surselor de apă de băut etc).	Cimitirele: Ortodox, lipovenesc, turcesc, evreesc, sunt împrejmuite cu gard de lemn, au plante și pomi de ornament.
7. Colectarea cadavrelor de animale. Cimitire de animale.	Cimitirul de animale e în afara orașului dincolo de carierele de piatră de la Est.
8. Starea din punct de vedere sanitară a clădirilor (a edificiilor publice, fabricilor, hotelurilor, hanurilor etc.)	Ca edificii publice nu este decât Prefectura și Primăria localuri vechi de pe vremea turcilor, recent reparate. Se întrețin curat. O parte din fabrici sunt construite după cerințele inginerilor, altele necesită multe modificări. Cinci hoteluri în depline condițiuni de igienă, alte patru lasă mult de dorit și sunt frecventate mai mult

	din cauza rangului. Hanurile nu sunt în condiții de igienă de altfel au fost îngăduite de Ministru până la 26 septembrie când se vor închide.
9. Salubritatea localurilor de școală (starea clădirilor, cubajele, iluminatul natural, încălzit, curtea, latrina etc.).	Școli multe pe numere Nr. 1 și Nr. 2 complet insalubre și neîncăpătoare, de asemenea școlile primare din Suburbiile Regele Carol și Principesa Ileana. Celelalte școli primare cât și securizare ale localurilor bine îngădite, bine iluminate, sunt încălzite în majoritate cu sobe.
10. Măsurile de profilaxie (antilarvare de desinsectizare, deratizare, deparazitare etc.) Etuve, cuptoare de deparazitare, ambulante.	O etuvă mare și grea de transportat pe străzile în deal. O ambulanță automobil la Serviciul Sanitar al Județului.
11. Controlul alimentelor (carnea laptele). Abatorul. Halele de alimente. Piețe de alimente.	Se face de medicul orașului și de medicul veterinar. Abatorul complet insalubru. Măcelăriile insalubre. Nu este o piață amenajată pentru alimente și zarzavaturile se înșiră pe jos și pe mese.
12. Cantitatea de băuturi consumate anual în cârciumă și acasă (vin, bere, țuică, rachiu diferite etc.).	Se consumă aproximativ 40-50 vagoane vin, 5-8 vagoane rachiu, 4-6 vagoane bere.
13. Diferite alte probleme de geniu sanitar (băi publice, starea sanitară a punctelor terminale a căilor de comunicație etc.)	Nu există nimic din toate acestea. Trei băi publice particulare și primitive. Rămâne ca un mare deziderat o baie comunală.

Capitolul V – Administrația sanitară

1. Organizarea serviciului sanitar de Stat (medici oficiali, îndatoriri și puteri administrative, organizarea lucrului eficacitate). Propuneri.	Serviciul Sanitar al orașului este condus de Medicul Șef al orașului ajutat de 3 agenți sanitari, 2 moașe oficiale, una soră de ocrotire. Se face poliția sanitară, profilaxia bolilor contagioase și sociale, se tratează aceste boli la dispensar sau la domiciliu; vaccinarea cu BCG.
2. Moașe, surori de ocrotire sau de caritate, agenți sanitari, agenți veterinari etc. (numărul și pregătirea lor profesională).	Personal sanitar auxiliar compus din: 3 agenți sanitari diplomați, două moașe diplomate, una soră de ocrotire. Un medic veterinar, un agent veterinar.
3. Spitale , dispensarii case de ocrotire, laboratorii etc. (**). Au local propriu sau inchiriat?	Spitalul cu local propriu al Ministerului Sănătății cu două secțiuni chirurgie și medicină internă. Dispensarul orașului și laboratorul de igienă în localuri închiriate.
4. medici particulari (felul lor, felul cum își exercită profesiunea).	Cinci medici particulari, fac medicina.
5. Ocrotiri sociale de stat.	Casa Asigurărilor Sociale are organizație proprie. Un medic consultant la dispensar și unul la domiciliu, un agent sanitar și o moașă.
6. Asociațiuni particulare de ocrotire socială. Ce subvenții primesc de la stat.	Filiala Societății Principele Mircea

Capitolul VI – Analiza economică a bugetului (facultativă)

1. Cheltuielile administrative ale comunei. Bugetul comunei e deficitar sau nu?	Buget deficitar. Cheltuielile se ridică la 16.775.854 lei.
2. Impozitele încasate. Împrumuturile comunei.	Încasări 11.997.307.
3. Bugetul serviciilor de sănătate publică.	Nu există.
4. Analiza bugetului de sănătate publică.	
5. Costul sănătății publice per capita.	
6. Numele și adresele persoanelor de unde s-au obținut informațiuni.	Primăria orașului; Biroul de populație; Consilieratul agricol; Serviciul hidraulic; Administrația financiară; Cercul de recrutare și cercetări personale.
7. Prin ce mijloace s-au cules toate datele statistice din această lucrare?	Prin cercetări personale la instituțiile de mai sus și pe teren.

Capitolul VII – Biometrie

Tabel I - Clasificarea populației (numărul indivizilor pe sex, grupe de vârstă și stare civilă)
Situția la 1 Ianuarie 1938

Localități	Totalul populației	Total pe sexe		Total pe stare civilă							
		Bărbați	Femei	Căsătoriți	Necăsătoriți	Văduvi	Divorțați				
Tulcea	23.049	11219	11770	9125	13054	438	441				
Total pe grupe de vârstă											
0-1 an	1-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65-74 ani	75 și peste
428	959	828	917	1586	1635	5140	4305	3119	2704	927	411

Tabel II - Clasificarea populației după religie și naționalitate la 1 Ianuarie 1938

Localități	Totalul populației	Populația după religie							
		ortodoxă	Greco - catolică	Protes-tantă	Lipovană	Baptistă Anabaptistă Adventistă	Mozaică	Mahome - dană	Alte religii
Tulcea	23049	17062	274	238	2948	144	1243	881	259
Populația după naționalitate									
		Români	Turci	Bulgari	Greci	Evrei	Alte naționalități		
		8330	881	3742	967	1193	7936		

Tabel III - Mișcarea populației pe 10 ani (1928-1937)

Anii	Populația	Natalitatea		Mortalitatea		Mortalitatea infantilă		Excedentul natural	
		Număr născuți	Proporția la 1000 locuitori	Număr decese	Proporția la 1000 locuitori	Decese sub 1 an	Proporția la 100 născuți vii	Cifre absolute	Proporția la 1000 locuitori
1928	29179	503	17.24	389	13.33	98	0.34	114	3.9
1929	29364	541	18.42	393	13.38	71	0.24	148	504
1930	20108	575	28.13	425	21.6	100	0.49	150	7.47
1931	20258	586	28.93	428	21.12	94	0.46	158	7.75
1932	20416	586	28.7	416	20.38	119	0.58	170	8.23

1933	20586	549	26.7	343	16.66	76	0.37	206	10
1934	20792	577	27.67	476	22.94	111	0.53	101	4.86
1935	20893	566	27.09	380	18.19	99	0.47	186	8.74
1936	21079	553	26.23	387	18.36	111	0.53	166	7.88
1937	21245	539	25.37	412	19.38	93	0.43	127	5.98

Tabel IV - Mortalitatea infantilă pe 10 ani (1928-1937)

Anii	Născuți vii	Total		Pe grupe de vârstă							
		Decese 0-1 an	Proporția la 1000 născuți vii	0 - 1 zi	1 - 6 zile	7 - 29 zile	1 - 5 luni	6 luni - 1 an			
1928	503	98	11.48	8	9	14	45	22			
1929	541	71	13.42	2	5	21	26	17			
1930	575	100	27.39	6	8	24	36	26			
1931	586	94	16.04	4	7	18	33	32			
1932	586	119	20.31	3	12	24	52	28			
1933	549	76	13.89	10	7	23	21	15			
1934	577	111	19.24	6	20	29	28	28			
1935	566	99	17.44	9	6	27	32	25			
1936	533	111	20 -	9	12	20	45	25			
1937	539	93	17.25	5	9	29	33	17			
Pe luni											
Ian.	Febr.	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septemb.	Octomb.	Nov.	Decemb
8	6	11	7	11	9	9	7	4	7	11	11
2	7	4	9	5	5	8	5	6	5	7	8
4	5	4	13	10	10	11	6	11	8	12	6
5	4	7	17	4	10	15	6	8	7	9	8
4	12	9	8	13	7	14	7	8	11	16	12
9	1	10	4	5	6	4	5	5	5	12	10
5	5	6	9	7	10	15	14	8	12	8	12
7	13	5	9	7	7	13	9	9	2	11	9
6	4	10	10	11	5	19	12	7	10	4	13
7	8	10	7	7	4	12	6	5	13	8	6

Tabel V - Mortalitatea generală pe 10 ani (1928-1937)

Nou născuți	Anii	Popu- lația	Decese		Decese pe grupa de vârstă											
			Mas- culin	Fem i -nin	0-1 an	1-4 ani	5-9 ani	10- 14	15- 19	20- 24	25- 34	35- 44	45- 54	55- 64	65- 74	75 și peste
503	1928	29179	163	144	98	30	5	2	13	15	10	11	16	15	42	32
541	1929	29354	171	121	71	24	12	6	10	10	13	5	21	21	32	535
575	1930	20108	231	192	100	35	15	6	10	14	18	10	16	21	35	
586	1931	20258	197	192	94	32	9	7	12	14	22	10	22	97	47	87
586	1932	20416	175	175	119	32	8	6	10	13	7	14	18	35	21	58
549	1933	20586	164	146	76	24	13	8	5	12	11	14	24	15	30	73
572	1934	20792	199	168	111	18	9	7	18	20	16	17	14	35	43	23
566	1935	20893	178	181	99	22	6	5	8	12	21	8	21	22	53	21

533	1936	21079	182	156	111	15	3	5	10	16	12	11	23	24	34	68
539	1937	21945	175	152	93	21	10	7	8	13	23	12	17	23	97	73

Tabel VI - Decesele pe cauze pe 10 ani (1928-1937)

Nr. crt.	Cauzele morții	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937
1	Febre tifoide și paratifoide						1	1			
2	Tifos exantematic		1	1	1						
3	Rujeolă										
4	Scarlatină	2	3	3	2	2	2	2			1
5	Tuse convulsivă	1									
6	Difterie	2			1	1	1	1	1		
7	Gripă	1			1						
8	Tuberculoza aparatului respirator	27	41	25	15	22	20	33	28	34	31
9	Celelalte tuberculoze	15	13	13	13	7	11	9	6	4	8
10	Sifilis	1		1			2	2	3	4	3
11	Paladisu	1							2		
12	Alte boli infecțioase și parazitare	3	6	10	5	4	2	2	1		5
13	Cancer și alte tumori maligne	8	7	8	17	16	15	14	15	16	14
14	Tumori nemaligne						1				
15	Reumatism și gută	1	1	1			1	1		1	
16	Diabet zaharat	1	1	1		1		1	3		1
17	Alcoolism										
18	Pelagră										
19	Alte boli generale, intoxicații cronice	2			6						
20	Ataxis loc.progr. și paralizie generală	1		4	3	1		3		2	2
21	Hemoragie cerebrală emb., tromb.	8	12	7	10	5	7	9	3	7	9
22	Alte boli sist. Nervos și organ. simțurilor	12	5	7	3	10	11	11	3	5	9
23	Bolile inimii	18	15	29	25	22	10	18	32	28	23
24	Alte boli aparatul circular	12	18	28	28	24	21	22	24	23	13
25	Bronșită	31	23	95	26	39	18	30	28	19	27
26	Pneumenil	21	12	20	26	22	26	22	25	12	11
27	Alte boli aparatul respirator	7	10	4		3	1	4	23	6	9
28	Diarei și enterite sub 2 ani	17	16	25	27	33	16	35	95	30	24
29	Diarei și enterite peste 2 ani	4	2	9	18			7	17	1	6
30	Apendicită						2				
31	Boli de ficat și biliculare	1	1	1	2		1	2	1	1	4
32	Alte boli aparatul digestiv	2		3	4	6	4	6	5	7	5
33	Nutrite	5	6	8	10	6	10	16	10	14	8
34	Alte boli genito-urinare	5	6	1	6	4	4	6	5	5	5
35	Siplicemie și infecții puerperale		1	1	1	1	5	6	1	1	1

36	Alte boli puerperale	1	1				4	3	2		
37	Boli de piele și oase	2	3		1		2	1	2		
38	Malform. congen. și bolile copilăriei	44	35	47	45	66	52	45	55	61	53
39		47	34	36	60	44	45	47	32	13	43
40	Sinucidere			1	2	4	3	7	11	2	6
41	Omucidere	1		2							
42	Moarte violentă	5	12	12	10	7	12	3	7	13	4
43	Alte cauze		57								
44	Total:	309	292	359	389	350	310	367	359	338	327

Tabel VII - Numărul cazurilor de boli contagioase și maladii sociale pe 10 ani (1928-1937)

Anii	Populația	Maladii sociale					
		Tuberculoză	Sifilis	Malarie	Cancer	Pelagră	Trachon
1928	29179	57	39	51		1	
1929	29364	80	24	36	3		
1930	20108	54	24	19	10		
1931	20258	55	25	21	23		
1932	20416	36	30	94	16		
1933	20586	61	59	17	18		
1934	20792	52	40	3	14		
1935	20893	46	55	12	16		
1936	21079	58	31	8	71		
1937	21245	53	29	8	3	1	

Boli contagioase

Febre tifoide Paratif.	Tifus exantematic	Rujeolă	Scarlatină	Tuse convulsivă	Difterie	Gripă	Erizipel
1928 / 1	1	3	156	39	12		
1929		3	35	3	14	62	
1930	2	377	127	2	32		
1931 / 1	4		87	37	19		
1932			40	26	9		
1933 / 3	1	59	16	16	30		3
1934 / 7		84	15	18	31		3
1935 / 4		6	12	2	24		5
1936 / 6			16	4	17		3
1937 / 18	4	23	27		36	16	4

Boli contagioase

Polio - melită	Mettangită cer.-spinală	Pustulă malignă	Tetanos	Variolă	Oreion	Varicelă	Dizenterie
1928					15		
1929					54		
1930					18	10	
1931 / 1						5	
1932							
1933					1	10	
1934		7			1		

1935		16			34	2	
1936	2	6			6	8	
1937		2				3	

Tabel VIII - Rezultatul ultimelor recrutări a tinerilor pentru serviciul militar

Anul (contingentul)	Înscriși în tabela de necesități a contingentului 1937	Câți s-au prezentat Consiliului recrutare	Din cei prezentați Consiliului de Recrutare, au fost:				
			Amânați		Scutiți	Dispensați	Găsiți buni pentru serv. militar
			I-oară	II-oară			
1934	381	357	24	6	1	1	316
1935	406	381	13	8			360
1936	381	348	18	10			320
1937	362	338	6	4		1	327

Tabel IX - Apa de băut

fântâni cu ghizduri de piatră sau ciment	adâncimea stratului de apă	grosimea stratului de apă
5	20-30 metri	2 metri

Tabel X - Felul locuințelor (anual 1938)²

Pereți					Încăperi			
case zid	case piatră	case pământ	bordeie	case 1 încăperi	case 2 încăperi	case 3 încăperi	Case 4/mai multe încăperi	
3982	617		5	472	501	1811	1820	
Acoperiș			Ferestre		Sobe		Latrina	
tablă	țiglă	stuf	fixe	mobile	zid	fier	cu latrină	fără latrină
2900	1172	1232	472	4132	7520	1084	3500	1021
grădini zarzavat		cu pomi fructiferi			grajduri bune		grajduri rele	
165		2251			1000		72	

² Serviciul Județean Tulcea al Arhivelor Naționale, *Fond Primăria orașului Tulcea, Serviciul secretariat*, dosar nr. 2/1938-1939, f. 28-35).